

## સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા, શાહીબાગ, અમદાવાદ - 380 004.

### સત્સંગ પ્રવીણ - ૧

રવિવાર, ૧૫ જુલાઈ, ૨૦૧૨

સમય : સવારે ૮ થી ૧૨

કુલ ગુણ :- ૧૦૦



ગેરહાજર પરીક્ષાર્થીની જવાબવહીનું ફક્ત આ પૃષ્ઠ જ પરત મોકલ્યું.

☞ પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે 'બારકોડ' દર્શાવેલ છે,  
તેને કોઈ પણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧ (૬)	
	૨ (૫)	
	૩ (૪)	
	૪ (૪)	
	૫ (૮)	
	૬ (૮)	
	૭ (૭)	
	૮ (૫)	

વિભાગ - ૧, કુલ ગુણ (૪૭)

ફરજિયાત : પરીક્ષાર્થીએ જાતે ભરવાની વિગત	તારીખ	મહિનો	વર્ષ
પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ	_____	_____	_____
_____			
પરીક્ષાર્થીનો અભ્યાસ .....			
પરીક્ષાર્થીના જ નામવાળી જવાબવહી અને ઉપરની ફરજિયાત ભરવાની તેની જ વિગતોની સત્યાર્થતા ચકાસીને વર્ગસુપરવાઇઝરે સહી કરવી.			
વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી .....			

☞ પાછળ લખેલી સૂચનાઓનું અવશ્ય પાલન કરવું.

પેપર તપાસનાર(પરીક્ષક)ની સહી

.....

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૮ (૮)	
	૧૦ (૮)	
	૧૧ (૮)	
	૧૨ (૫)	
	૧૩ (૮)	

વિભાગ - ૨, કુલ ગુણ (૩૮)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧૪ (૧૫)	

મોડરેશન વિભાગ માટે જ

ગુણ શબ્દોમાં .....
ચેકર - નામ

## પરીક્ષાર્થીઓને અગત્યની સૂચના :-

૧. આગળના મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે બારકોડ દર્શાવેલ છે, તેને કોઈપણ પ્રકારનું નુકશાન પણોચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.
૨. પરીક્ષાર્થીએ ખૂબ જ સ્પષ્ટ તથા સુંદર અક્ષરો આગળના પાનામાં માંગ્યા મુજબ વિગતો ભરવી ફરજિયાત છે.
૩. આપે ઉત્તરવહીમાં (જવાબવહીમાં) ક્યાંચ કોઈ પણ જવાબાએ આપનું નામ લખવાનું નથી.
૪. મુખ્ય પરીક્ષા દિને વર્ગભંડમાં હાજર રહેલા પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થી ભૂલ્યા વગર પોતાના જ નામવાળી જવાબવહી ઉપર વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી કરાવી લે.
૫. વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી વગરની જવાબવહી માન્ય ગણાશે નહીં.
૬. પ્રશ્નના ગુણ → 

ગુણ : ૧	
---------	--

 ← પરીક્ષકે પ્રશ્ન તપાસીને મૂકવાના ગુણની જગ્યા
૭. પરીક્ષાર્થી ફક્ત વાદળી અથવા ફક્ત કાળી શાહીવાળી પેનથી જ જવાબવહીમાં ઉતારો લખો. પેન્સિલથી, લાલ, લીલી કે અન્ય શાહીથી અથવા એકથી વધારે શાહીથી લખેલા ઉતારો માન્ય ગણાશે નહીં.
૮. પ્રશ્નોના જવાબ સૂચના મુજબ આપવા. છેકાંચકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં.
૯. પરીક્ષાખંડની બહાર કે અન્ય તમામ પરીક્ષાર્થીઓથી અલગ કે પરીક્ષાના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને આપેલી પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિં.
૧૦. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે ‘લિંગા’, ‘સબસ્ટીટ્યુટ રાઈટર’ કે ‘અન્ય વ્યક્તિ’ દ્વારા લખાઈને આવેલ પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉતારો માન્ય નહિં ગણાય.
૧૧. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના કે પુરવણી જોડીને તેમાં લખેલા ઉતાર માન્ય ગણાશે નહિં.

## Important Instructions For Satsang Exam Students

1. Please do not damage in any way the bar code printed on the front page.
2. Please write clearly and legibly.
3. Do not write your name on the answer book.
4. On the day of the Final Satsang Examinations, all examinees should obtain the signature of the class supervisor on the answer sheet bearing their own personal details only.
5. Answer books without the signature of the Class Supervisor will **not** be considered valid.
6. Marks for Question → 

1 Mark	
--------	--

 ← Space for Examiner to write marks
7. Write your answers with either a blue or black pen only. Answers written in pencil, or with a red, green or any other coloured pen will not be considered valid. Answers written in more than one coloured ink will not be considered valid.
8. Follow the instructions while answering. Answers crossed out will not be considered valid.
9. Examinations taken at **unauthorized locations** or in which the exam rules have been violated will not be considered valid.
10. Without the prior permission of the Pariksha Karyalay in Ahmedabad, answer papers written by substitute writers in place of the original candidate will not be accepted. Answer papers with more than one type of handwriting will not be accepted.
11. In Main Exam answers written on extra pages will not be considered valid.

**વિભાગ - ૧ : શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ ઉપાસના**

પ્ર.૧ નીચે આપેલામાંથી કોઈ પણ બે વિષયના સંદર્ભમાં શાસ્ત્રનાં ત્રણ પ્રમાણો આપો.  
(સંદર્ભ શાસ્ત્રનું નામ અને કમાંક લખવો ફરજિયાત છે.) (કુલ ગુણ : ૬)

૧. નિરાકાર સમજવાથી ખોટ
૨. શ્રીજમહારાજ સર્વોપરી - સ્વામીની વાતોના આધારે
૩. મોક્ષ માટે પ્રગટ ભગવાન કે પ્રગટ સંત
૪. અક્ષરબ્રહ્મ - એક અને અદ્વિતીય

( ) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૩

( ) .....

.....

.....

**ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો**   **ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા**

ગુણ : ૩

પ્ર.૨ પ્રમાણા, સિદ્ધાંત કે કરી પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો. (કુલ ગુણ : ૫)

૧. “મૃત્યુ સમય તો સમુદ્ર જેવો છે; માટે ત્યાં તો આત્મનિષાબાળો હોય તથા વગર આત્મનિષાબાળો હોય એ બેયને ભગવાનની ઉપાસનારૂપી વહાણનું કામ પડે છે.”

ગુણ : ૧

૨. જીવ ઈશ્વર તણો રે, માયા કાળ પુરુષ પ્રધાન;  
સૌને વશ કરું રે, સૌનો પ્રેરક હું ભગવાન.

ગુણ : ૧

૩. સર્વ જનના નથન ગોચર વર્ત છે ને તમારા ઈષ્ટદેવ છે.

ગુણ : ૧

૪. “પ્રગટને ભજ ભજ પાર પામ્યાં ઘણાં, ગીધ ગાણિકા કપિવૃંદ કોટિ.”

ગુણ : ૧

૫. બ્રહ્મવિદ્બાનોતિ પરમ્ ।

ગુણ : ૧

**ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો**   **ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા**

પ્ર.૩ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓)

નિશાની કરો. (કુલ ગુણ : ૪)

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. સ્વામીએ સમજાવેલું મહારાજનું સર્વોપરીપણું

ગુણ : ૨

- (૧)  મહારાજને પુરુષોત્તમ કહેવા તેમાં અટકે છે.
- (૨)  મારી આજ્ઞાની અવજ્ઞા કરી કેમ અહીં આવ્યા ?
- (૩)  ઉપાસક તો આવા જ હોય.
- (૪)  આ વચનામૃત તો લઘ્યું મેં અને શોધ્યું પણ મેં પણ સમજાયું તો આજે જ.

૨. ગુણાતીત સંતનો મહિમા : પરોક્ષ ભક્ત કવિઓનાં પદોમાં

ગુણ : ૨

- (૧)  જેમ કોઈ ફૂલવાડીના ફૂલ મેલી, આકાશ ફૂલની આશા કરે
- (૨)  મોરે મન પ્રભુ અસ બિસ્વાસા, રામ તે અધિક રામ કરે દાસા
- (૩)  તપ તીરથ વૈકુંઠ પદ મેલી, મારા હરિજન હોય ત્યાં હું આવું રે
- (૪)  વાંચી કાગળ કોઈ કંથનો, જેમ નાર અપાર રાજ થઈ.

**ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો :**   **ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા**

પ્ર.૪ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ એક વાણીવી સિદ્ધાંત લખો. (કુલ ગુણ : ૪)

૧. નરકના કુંડ ખાલી થયા.
૨. “અમને ગરમી થાય છે, માટે ટાકું પાણી લાવો.”
૩. “એ સાધુ સ્વાદ તો મારી મૂર્તિનો લે છે.”

( ) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

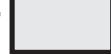
.....

.....

.....

.....

સિદ્ધાંત : .....

**ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો**    ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૫ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે વિષયનું વિવરણ લખો. (બારેક લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૮)

૧. મૂર્તિમાન થકા વ્યાપક કેવી રીતે ?
૨. ભગવાન નિરાકાર છે તે સમજણ ઉદ્ભવી ક્યાંથી ?
૩. ગુણાતીત સંતનો મહિમા - પરમહંસોનાં પદોમાં
૪. અક્ષરબ્રહ્મઃ સાકાર, મૂર્તિમાન, સદા દિવ્યવિગ્રહ સેવકરુપે

( ) .....

( ) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો



ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૬ નીચે આપેલાં વાક્યોમાંથી કોઈ પણ બે વિષે કારણો આપી સમજાવો. (બારેક લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૮)

૧. મોટાપુરુષને વિષે દોષ ન પરઠવા જોઈએ.
૨. ઉત્તમ ભક્ત થવા માટે ઉત્તમ લક્ષ્ણવાળા સંતની સેવા કરવી જોઈએ.
૩. આત્માનંદ સ્વામીને શ્રીજમહારાજ ધામમાં તેડી ગયા.
૪. શાસ્ત્રીજી મહારાજ પોતે ભૌયકાના માલજ સોનીને મળવા ગયા.

( ) .....

.....

.....



ગુણ : ૪

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો.

પ્ર.૭ ઉપાસનામાં શું સમજવું ? અને શું ન સમજવું ? તેના આધારે નીચે આપેલાં વાક્યોની પૂર્તિ કરો. (કુલ ગુણ : ૭) (ઉપાસનામાં શું સમજવું ?)

૧. તેઓ પોતાના દિવ્ય અક્ષરધામમાં .....

ગુણ : ૧

૨. જીવ, ઈશ્વર .....

ગુણ : ૧

૩. તેઓ સર્વ .....

ગુણ : ૧

અધિપતિ છે.

૪. અક્ષરબ્રહ્લ ધામરૂપે .....

.....

.....

..... તેમાં પ્રવેશી શકે છે. ગુણ : ૧

(ઉપાસનામાં શું ન સમજવું ?)

૫. પુરુષોત્તમ નારાયણ .....

.....

..... ભક્ત જેવા છે, તેમ ન સમજવું. ગુણ : ૧

૬. સેવકરૂપે મૂર્તિમાન .....

.....

..... દિવ્ય તેજ છે, તેમ ન સમજવું. ગુણ : ૧

૭. આજ્ઞા પાણ્યા વગર .....

.....

..... મળી શકે છે, તેમ ન સમજવું. ગુણ : ૧

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો [ચારી વિના પણ] ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૮ ટૂંકનોંધ લખો : ‘અક્ષર અને પુરુષોત્તમ વચ્ચે સંબંધ.’ (કુલ ગુણ : ૫)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો**



ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

**વિભાગ - ૨ : સત્સંગ વાચનમાળા ભાગ - ૩, યુગવિભૂતિ પ્રમુખસ્વામી મહારાજ**

પ્ર.૯ નીચે આપેલાં અવતરણો કોણા, કોને અને ક્યારે કહે છે તે લખો. (કુલ ગુણ : ૬)

૧. “ધેર છોકરાં સારુ કાંઈ રાખ્યું છે કે નહિ ?” અથવા

૨. “સ્વામીની મને લગની લાગી છે તે હવે પીધેલું અમૃત બહાર નહિ નીકળો.”

( ) કોણા કહે છે ? ..... કોને કહે છે ? .....

ક્યારે કહે છે ? .....

ગુણ : ૩

૩. “સ્વામિનારાયણ ભગવાન અહીં બિરાજે છે, તમે તેમને મળો.” અથવા

૪. “હજુ તો તેં જીવાની જોઈ નથી. પછી ખબર પડશે.”

( ) કોણા કહે છે ? ..... કોને કહે છે ? .....

ક્યારે કહે છે ? .....

ગુણ : ૩

૫. કાંઈ વસન છે ? જીવન શુદ્ધ કરજો. અથવા

૬. “તેના ચર્ચમાં જ ધર્માદો કરે એમ કહો.”

- ( ) કોણ કહે છે ? ..... કોને કહે છે ? .....  
ક્યારે કહે છે ? .....

ગુણ : ૩

**ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો**    ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૧૦ નીચે આપેલાં વાક્યોનાં કારણ જણાવો. (નવેક લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૮)

૧. મહારાજે ધર્મપુરનું રાજ્ય લેવાની ના પાડી. અથવા  
૨. શ્રીજમહારાજે મુક્તાનંદ સ્વામીને ધરમપુર મોકલ્યા.

- ( ) .....

ગુણ : ૪

૩. હર્ષાશ્રુ સાથે ડાખાભાઈએ પ્રમુખસ્વામી મહારાજને આવકાર્ય. અથવા

૪. કાર્દિક શહેરમાં સેવક સંતે સ્વામીશ્રીની માફી માંગી.

- ( ) .....

ગુણ : ૪

**ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો**   **ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા**

પ્ર.૧૧ નીચે આપેલા વિષયો ઉપર મુદ્દાસર વિવરણ લખો. (બારેક લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૮)

૧. સાધુ બન્યા પછી નિષ્ઠુળાનંદ સ્વામીની ત્યાગ-વૈરાગ્યની છટા અથવા
૨. ગોપાળાનંદ સ્વામીએ કરાવેલો સત્ત્સંગ

( ) .....

ગુણ : ૪

૩. પ્રમુખસ્વામી મહારાજની પરાભક્તિ.      અથવા      ૪. માન-અપમાનમાં સ્થિરતા

(      ) .....

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

ગુણ : ૪

**ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો** ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૧૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. (કુલ ગુણ : ૫)

૧. મુક્તાનંદ સ્વામીએ ળ્યીઓ માટે ક્યા ગ્રંથો લખ્યા હતા ?

ગુણ : ૧

૨. મુક્તાનંદ સ્વામીને ઝેર ધોળિત ચંદનની અર્ચા કરનારને શું થયું ?

ગુણ : ૧

૩. સુરતમાં સાધુ કેશવજીવનદાસને સમાધિમાંથી કોણે જગાડ્યા ?

ગુણ : ૧

૪. લંડનમાં સ્વામીશ્રી મધરાતે પ્રાર્થના શા માટે કરતા હતા ?

ગુણ : ૧

૫. કઈ બે પાર્લિમેન્ટમાં પ્રમુખસ્વામી મહારાજનું સન્માન થયું છે ?

ગુણ : ૧

**ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો** ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૧૩ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓)

નિશાની કરો. (કુલ ગુણ : ૮)

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. આચાર્ય મહારાજના વરદ હસ્તે થયેલ પ્રતિષ્ઠાઓ

ગુણ : ૨

- (૧)  ગઢામાં રેવતી-બળદેવ      (૨)  બંબાતમાં હરિકિષણ મહારાજ  
(૩)  વરતાલમાં લક્ષ્મીનારાયણ      (૪)  પૂનામાં નારાયણમુનિ

૨. શિવલાલ શેઠની મુમુક્ષુતા કેવી ?

ગુણ : ૨

- (૧)  તારા જીવ સામું જોઉં છું તો અરથો સત્સંગ રહ્યો છે.
- (૨)  આ સભામાં હાડકું કોણ કરે છે ?
- (૩)  રંચમાત્ર ખરખરો તેમને થયો નહિ.
- (૪)  તારા જેવી ભક્તિ કરતાં મને શીખવાડ.

૩. સ્વામીશ્રીને મળેલા રાજકીય મહાનુભાવો.

ગુણ : ૨

- |  |  |
|--|--|
| (૧) <input type="checkbox"/> શ્રી દલાઈ લામા        | (૨) <input type="checkbox"/> શ્રી ડૉ. રાધાકૃષ્ણાન્ |
| (૩) <input type="checkbox"/> શ્રી અટલભિહારી બાજપાઈ | (૪) <input type="checkbox"/> શ્રી ટોની બ્લેર       |

૪. પ્રમુખસ્વામી મહારાજની પ્રશંસા કરતા પ્રતિભાવો કોણે કોણે આપ્યા ?

ગુણ : ૨

- |  |  |
|--|--|
| (૧) <input type="checkbox"/> શ્રી ચિન્ના જિઅર સ્વામી | (૨) <input type="checkbox"/> સ્વામી આત્માનંદજી   |
| (૩) <input type="checkbox"/> પ્રો. યારોસ્લેવ ફિલ્ય   | (૪) <input type="checkbox"/> ડૉ. રાજેન્ડ્રપ્રસાદ |

**ઉપરના પ્રેશનના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો**   **ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા****વિભાગ - ૩ : નિબંધ**પ્ર.૧૪ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક ઉપર આશરે ૬૦ લીટીમાં નિબંધ લખો. (કુલ ગુણ : ૧૫)

૧. પારિવારિક એકત્રમાં ધરસભાનો ફાળો
૨. મોક્ષનો ઉપાય - સત્પુરુષમાં આત્મબુદ્ધિ
૩. ઉપનિષદનાં અમર યુવાપાત્રો

(      ) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....



